

Fitch a confirmat ratingul României la 'BBB minus', cu perspectiva negativă

Fitch Ratings a confirmat vineri ratingul României pe termen lung în valuta la 'BBB minus', cu perspectiva negativă, se arată într-un comunicat al agenției de evaluare financiară.

Ratingul României pe termen lung 'BBB minus' este sprijinit de apartenența la UE și intrările de capital conexe care sprijină convergența veniturilor, finanțele externe și macrostabilitatea. PIB-ul per capita și indicatorii de guvernanta și dezvoltare umană sunt niveluri superioare față de țările din aceeași categorie de rating ('BBB'). Aceste puncte forte sunt puse în balanță cu deficitul bugetar și deficitul de cont curent, care sunt persistente și ridicate, cu deteriorarea dinamicilor datoriei, slăbirea credibilității politice, pe fondul incertitudinii politice ridicate și a poziției externe de debitor net relativ ridicată, se arată în comunicatul agenției de evaluare financiară.

Perspectiva negativă reflectă combinarea deteriorării semnificative a finanțelor publice și încetinirea accentuată a creșterii în 2024 și posibilul efect advers al incertitudinii politice ridicate privind perspectivele consolidării fiscale, apreciază agenția.

Deficitul general guvernamental al României s-a situat anul trecut la 8,7% din PIB, conform datelor preliminare. Este cel mai ridicat nivel în rândul țărilor cu ratinguri suverane 'BBB' și depășește ținta anterioară a Guvernului (5% din PIB prevăzut în Programul de convergență) și 6,5% din PIB în 2023. Deteriorarea fiscală mai mare decât se estima reflectă creșterea rapidă a cheltuielilor, inclusiv a salariilor din sectorul public și a majorărilor de pensii nefinanțate, de dinainte de alegeri. Impactul deplin al majorărilor de pensii din septembrie 2024 se va adăuga la presiunile fiscale din 2025, făcând consolidarea chiar și mai dificilă, consideră sursa citată.

Guvernul vrea să reducă deficitul bugetar la 7% din PIB în 2025, îndeplinind ținta Comisiei Europene. Printre măsurile cheie se află înaprirea controlului cheltuielilor, inclusiv înghețarea pensiilor și a salariilor, și îmbunătățirea colectării taxelor. Fitch estimează un deficit bugetar de 7,5% din PIB în 2025 și de 6,8% din PIB în 2026, mai mult decât dublu față de media previzionată pentru țările cu rating 'BBB' de 3,2% din PIB în 2025-2026. Consolidarea fiscală s-ar putea confrunța cu compromisuri dificile pe termen mediu, în urma potențialului impact advers al ei asupra creșterii economice deja redusă și a riscului majorării costurilor cu dobânzile, în urma volatilității piețelor financiare, ceea ce va slăbi și mai mult poziția fiscală, se arată în comunicat.

Fitch se așteaptă la o evoluție ascendentă a traiectoriei datoriei comparativ cu anii precedenți, deoarece deficitele primare rămân ridicate și creșterea economică încetinește. În scenariul de bază al agenției, datoria guvernamentală generală ca procent din PIB va crește de la un nivel estimat de 53% în 2024 la aproape 60% în 2026, peste media previzionată pentru țările cu rating 'BBB' de 56%, și va continua să crească la peste 65% din PIB până în 2028.

Ritmul creșterii economiei a încetinit gradual în 2024, cu o creștere medie a PIB-ului de 0,9%, comparativ cu 2,4% în 2023 și 4% în 2022. Exporturile au fost în mod special afectate în 2024, parțial din cauza șocurilor din acest sector, în timp ce consumul gospodăriilor a crescut, în urma majorării solide a veniturilor, alimentate de orientarea fiscală relaxată.

Fitch estimează o creștere economică de 1,4% în 2025 și de 2,2% în 2026, ținând cont de poziția ciclică slabă, impulsul fiscal negativ și redresarea mai puțin pronunțată a zonei euro.

Deficitul de cont curent (CAD) s-a adâncit la 8,2% din PIB în 2024, de la 6,6% din PIB în 2023, susținut de problema deficitelor gemene. Media la țările cu rating 'BBB' este de doar 1% din PIB, astfel încât România e un caz excepțional. Pe lângă creșterea continuă a importurilor, performanța slabă a exporturilor în 2024 arată

dificultățile externe de competitivitate cu care se confrunta economia României în urma creșterii rapide a salariilor nominale. Datoria externă netă ar urma să crească de la nivel estimat de 14% din PIB în 2024 la 19% din PIB în 2026, multe peste nivelul de 3% la țările cu rating 'BBB' și de la 12% din PIB în 2023.

România a beneficiat în general de condiții favorabile de finanțare pe piața și de o lichiditate amplă a pieței, până în octombrie 2024. Totuși, condițiile de finanțare s-au deteriorat în ultimele luni, în urma sporirii riscurilor fiscale și politice interne și a necesităților ridicate de finanțare.

România a emis trei emisiuni de eurobonduri în februarie 2025, cu scadența la cinci, nouă și 12 ani, cu o valoare totală de 4,1 miliarde de euro, aproximativ 30% din planificatele emisiuni externe anuale. Ținând cont de creșterea datoriei și a randamentelor marginale, Fitch se așteaptă ca raportul dintre plata dobânzii și venituri să crească aproape de 8% din venituri până în 2026, de la 6,4% în 2024, depășind media de 7,5% în țările cu rating 'BBB'.

Printre factorii care, în opinia Fitch, ar putea duce la retrogradarea ratingului, se afla continuarea creșterii rapide a datoriei guvernamentale pe termen mediu, pe fondul eșecului implementării măsurilor care susțin o consolidare fiscală credibilă și susținută, sau o creștere economică slabă, și efecte negative la adresa stabilității macroeconomice, de pe urma șocurilor politice.

Printre factorii, care în opinia Fitch, ar putea duce la îmbunătățirea ratingului, se afla o consolidare fiscală mai mare decât cea proiectată, care să sprijine stabilizarea nivelului datoriei ca procent din PIB pe termen mediu, reducerea gradului de îndatorare externă și a riscurilor la adresa finanțării externe, în urma îmbunătățirii structurale a actualei situații a contului curent.

În luna decembrie a anului trecut, agenția de evaluare financiară Fitch a anunțat că a înrăutățit perspectiva atribuită României de la stabilă la negativă, același anunț venind în luna ianuarie acestui an și de la S&P Global.